

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἥκουσα φωνὴν ὅπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Απ. 1, 10)

Περίοδος Δ' - 'Έτος ΚΓ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1249

Μεγάλη Τρίτη θράδυ
18 Απριλίου 2006

Συντάκτης † ἐπίσκοπος
Αὐγούστινος Ν. Καντιώτης

«Ἀμαρτιῶν μου τὰ πλήθη...»

ΑΠΟΨΕ, ἀγαπητοί μου, παρατηρεῖται συρροή στοὺς ναοὺς γιὰ τὸ ἔξοχο τροπάριο τῆς Κασσιανῆς. Ἐρχονται πολλοὶ γιὰ νὰ τ' ἀκούσουν. Ἀλλὰ φτάνει μόνο νὰ τ' ἀκοῦμε; Τὸ μέλος βέθαια εἶνε ἀναγκαῖο, ἀλλὰ δὲν εἶνε τὸ πᾶν. "Ἐνας πατήρ τῆς Ἑκκλησίας λέει: "Οπως ἡ μάνα, γιὰ νὰ δώσῃ ἔνα πικρὸ φάρμακο στὸ παιδί, τὸ ἀλείφει μὲ μέλι κ' ἔτσι γίνεται εὔπρόσδεκτο στὸ λάρυγγά του, ἔτσι καὶ ἡ γλυκειά μας μάνα, ἡ Ἑκκλησία, τὰ σπουδαῖα νοήματα τῶν ὑμνῶν τὰ περιαλείφει μὲ μέλι, μὲ τὸ μέλος, τὸ ἄσμα, ὥστε νὰ εἶνε εὐχάριστα. "Ο, τι εἶνε τὸ μέλι στὸ φαρμάκο, εἶνε καὶ τὸ μέλος στὰ τροπάρια ποὺ ἀκοῦμε. Ἀλλὰ ἡ ούσια εἶνε τὰ νοήματα. Δὲ θὰ ὠφεληθοῦμε σὲ τίποτα, ἐὰν τὸ ἄσμα αὐτὸ τῆς Κασσιανῆς δὲν γίνη καὶ δικό μας τραγούδι, ἐὰν δὲν ποῦμε· Αὐτὰ ποὺ λέει ἡ ποιήτρια, **γιὰ μένα τὰ λέει.**

Τὸ ιστορικὸ τοῦ ποιήματος. Τὸ 830 μ.Χ. στὸ Τρίκλινον, τὴ μεγάλη αἴθουσα τῶν ἀνακτόρων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔγινε τελετή. Συγκεντρώθηκαν ἀπὸ παντοῦ νέες ποὺ διακρίνονταν γιὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν εύγένεια τῆς καταγωγῆς τους. Μία ἀπὸ αὐτὲς ἐπρόκειτο νὰ διαλέξῃ γιὰ σύζυγό του ὁ αὐτοκράτωρ Θεόφιλος δίδοντάς της ἔνα χρυσὸ μῆλο. Στάθηκε ἐμπρὸς στὴν Κασσιανή. Θέλησε, πρὶν τὴν ἐκλέξῃ, νὰ τῆς ἀπευθύνῃ μιὰ ἐρώτησι. Ἡ Κασσιανὴ θεώρησε τὴν ἐρώτησι προσβλητικὴ γιὰ τὸ γυναικεῖο φῦλο καὶ ἀπήντησε. Ἡ γυναίκα, εἶπε, δὲν εἶνε μόνο πηγὴ τοῦ κακοῦ, ὅπως λένε, ἀλλὰ καὶ πηγὴ κάθε καλοῦ. Ἡ ὄρθη αὐτὴ ἀπάντησι δὲν εὐχαρίστησε τὸν Θεόφιλο, ὁ ὅποιος ἔδωσε τὸ χρυσὸ μῆλο σὲ κάποια ἄλλη, τὴν Θεοδώρα, τῆς ἰδίας καλλονῆς, ἀλλὰ σεμνὴ καὶ ἀπέριττη. Ἡ Κασσιανὴ πληγώθηκε. "Ἐφυγε, ἔγινε μοναχή, ἔζησε μὲ ταπείνωσι καὶ συνέθετε ὡραῖα ποιήματα. Τὸ πιὸ ὑπέροχο εἶνε τὸ τροπάριο τῆς σημερινῆς ἡμέρας.

«Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή...». **Ποιά γυναῖκα ἀραγε νὰ ἐννοῇ;** Ἡ Κασσιανὴ ἐμπνεύσθηκε ἀπὸ τὸ ιερὸ Εὐαγγέλιο, ὅπως καὶ ἄλλοι μεγάλοι συγγραφεῖς καὶ καλλιτέχνες. "Οταν πάτε στὸ σπίτι σας, διαβάστε μία, δύο καὶ τρεῖς φορὲς τὸ 7ο κεφάλαιο τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου (Λουκ. 7,36-50). Ἐκεῖ ὑπάρχει ἡ θαυμασία εἰκόνα μιᾶς ἀμαρτωλῆς γυναίκας, γύρω ἀπὸ τὴν ὁποία στρέφονται οἱ ὕμνοι τῆς σημερινῆς ἡμέρας· μιλοῦν γιὰ μία «πόρνη». Ποιά εἶνε αὐτή;

"**Ἡταν μιὰ ἀμαρτωλὴ γυναῖκα** ποὺ πουλοῦσε τὰ κάλλη τῆς. Ζοῦσε βίον ἀκολασίας καὶ διαφθορᾶς, ἥταν ἔνα κουρέλι. "Οταν ὅμως ἄκουσε γιὰ τὸ Χριστό, μετανόησε. Πήγε σ' ἐκεῖνον ποὺ συγχωρεῖ τοὺς μετανοημένους καὶ τοῦ ἔδειξε τὴν εὐγνωμοσύνη της γιὰ τὸ ἔλεός του μ' ἔνα τρόπο μοναδικό. Ἀγόρασε πολύτιμο μύρο, πλησίασε τὸν Κύριο, καὶ ἔχυσε τὸ μύρο στὴν κεφαλὴ καὶ τὰ πόδια του. Κατόπιν ἔλυσε τὰ μαλλιά τῆς, τὰ ἔκανε πετσέττα καὶ σκούπισε μ' αὐτὰ τὰ πανάχραντα πόδια τοῦ Χριστοῦ.

Συγκινητικὴ σκηνὴ. Αὐτὴν εἶχε ὑπ' ὄψι της ἡ Κασσιανὴ ὅταν ἔγραφε «Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή...».

«**Ἄλλ'** αὐτὴ ἡ γυναίκα, ἀγαπητοί μου, εἰκονίζει κάθε ψυχή, ὄλοκληρο τὸ ἀνθρώπινο γένος. "Οποια θέσι κι ἄν ἔχουμε, σ' ὅποιοδήποτε ἐπίπεδο κι ἄν βρισκώμαστε, ἐμεῖς είμαστε τὸ πρόσωπο ποὺ κρύθεται στὸ βάθος αὐτοῦ τοῦ τροπαρίου. Μερικοί, ἐπειδὴ ἐκτελοῦν ὡρισμένους τύπους (ἀνάβουν κεριά, ἐκκλησιάζονται, ἥ καὶ ἔξομολογοῦνται καὶ κοινωνοῦν ἵσως), νομίζουν πῶς ἔφτασαν στὰ ὑψη, πῶς εἶνε καθαροὶ καὶ ἀμόλυντοι. Ἐλάχιστοι ἔχουν τὸ «γνῶθι σ' αὐτόν». "Ολοι θεωροῦν τὸν ἑαυτό τους ἄγιο. Ἐγώ, σοῦ λένε, είμαι ὁ καλύτερος Χριστιανός... "Αν τοὺς θίξης ὅμως, βλέπεις πῶς ἀντιδροῦν.

Αὐτὸ τὸ ὑπερήφανο φαρισαϊκὸ πνεῦμα συν-

τρίθει σήμερα τὸ τροπάριο τῆς Κασσιανῆς. Μᾶς καλεῖ σὲ βαθειὰ **αύτοσυγκέντρωσι καὶ ἐσωστρέφεια**. Θ' ἀναφέρω δύο παραδείγματα, γιὰ νὰ γίνῃ αὐτὸ πιὸ κατανοητό.

"Ἐχετε μπροστά σας **ἔνα ποτήρι νερό**. Φαίνεται διαιυγές, όλοκάθαρο, κ' είστε ἔτοιμοι νὰ τὸ πιῆτε. "Αν τὸ πᾶτε στὸ μικροβιολογικὸ ἐργαστήριο καὶ τὸ ἔξετάσετε μὲ τὸ μικροσκόπιο, θὰ δῆτε χιλιάδες - ἑκατομμύρια μικρὰ ζωάκια νὰ κολυμποῦν μέσα στὸ ποτήρι, ὥπως οἱ πάπιες καὶ οἱ χῆνες στὸ ποτάμι. Αὐτὰ ὄνομάζονται μικρόβια. Ἀηδιάζεις ἄν τὰ δῆς στὸ μικροσκόπιο. "Ε, ἔτσι είνε καὶ ἡ ψυχὴ μας. Ποτήρι μὲ καθαρὸ νερὸ φαίνεται ἄν ὅμως τὸ περάσουμε ἀπὸ τὸ μικροσκόπιο, ὡς Θεέ μου τί θὰ δοῦμε στὴν καρδιά μας! Πλήθος μικρόβια. Δὲν ὑπάρχει ἀνθρώπινη καρδιὰ ποὺ νὰ μὴν ἔχῃ «μικρόβια», πάθη καὶ ἀμαρτήματα. Καὶ οἱ ἀγιώτεροι ἄνδρες ἔχουν τὰ φεγάδια καὶ τὰ ἐλαττώματα τους. **Κανένας δὲν είνε ἀναμάρτητος** παρὰ μόνο ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

"Αλλη μιὰ εἰκόνα. **Ἡ θάλασσα** στὴν ἐπιφάνειά της φαίνεται όλοκάθαρη, δὲ βλέπεις τίποτα. "Αν ὅμως ρίξης τὰ δίχτυα δέκα μέτρα κάτω, θὰ μαζέψῃς πλήθος ψάρια. Καὶ ἄν προχωρήσῃς μὲ σκάφανδρο ἀκόμη περισσότερο καὶ πᾶς στὰ σκοτεινὰ βάθη, ἔκει θὰ δῆς κήτη καὶ μεγάλα θηρία ποὺ λέει ὡς ψαλμῳδός· «Ἄυτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εύρυχωρος, ἔκει ἐρπετά, ὡν οὐκ ἔστιν ἀριθμός, ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων» (Ψαλμ. 103,25). Σὰν τὴ θάλασσα είνε καὶ ἡ ἀνθρώπινη καρδιά· στὴν ἐπιφάνεια φαίνεται καθαρή, ἀλλὰ στὰ βάθη, στὸ ὑποσυνείδητο ποὺ λένε οἱ ἐπιστήμονες, **κρύθονται θηρία**· καὶ σὲ μιὰ στιγμή, ποὺ δὲν περιμένεις, ἔξερχονται. Τότε καὶ ὁ ἀγιώτερος ἀνθρωπὸς μπορεῖ νὰ διαπράξῃ τὸ μεγαλύτερο ἔγκλημα. Βαθειὰ είνε ἡ θάλασσα, ἀλλά πιὸ βαθειὰ ἡ ἀνθρώπινη καρδιά (θλ. Ἱερ. 17,9). "Αν τὴν περάσουμε ἀπὸ τὸ μικροσκόπιο, θὰ φρίξουμε. Καὶ τότε δὲ θὰ ξαναποῦμε «Ἐίμαι ὁ καλύτερος», ἀλλὰ θὰ παραδεχτοῦμε ὅτι «ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις περιπεσοῦσα» ψυχὴ εἴμαστε ἐμεῖς, ἔστω καὶ ἄν δὲν διαπράξαμε τὰ μεγάλα ἐγκλήματα τῆς ἀμαρτωλῆς ἔκείνης γυναικας.

"Αβυσσος είνε ἡ ἀνθρώπινη καρδιά· καὶ καλούμεθα αὐτὴ τὴ Μεγάλη Ἐθδομάδα νὰ κάνουμε ἐνδοσκόπησι, ἔρευνα τοῦ ψυχικοῦ μας κόσμου. Ὕπάρχει ὅμως καὶ ἡ ἄλλη ἀβυσσος· **τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ**. Θαυμάζει ἡ ποιήτρια γιὰ τὸ πλήθος τῶν ἀμαρτιῶν μας, θαυμάζει ὅμως καὶ τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ. «Ἀμαρτιῶν μου τὰ πλήθη καὶ κριμάτων σου ἀβύσσους τίς ἐξιχνιάσει, ψυχοσῶστα Σωτήρ μου;». Ποιά είνε

τὰ «κρίματα» τοῦ Κυρίου; Εἶνε οἱ ἀνεξιχνίαστες βουλές του, τὰ **σχέδια** ποὺ ἔχει ὁ Θεὸς γιὰ τὴ σωτηρία μας. "Οπως ὁ μηχανικὸς ἔχει σχέδιο γιὰ κάθε οἰκοδόμημα, ἔτσι καὶ ὁ Θεὸς ἔχει τὸ σχέδιό του γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ γιὰ τὴν κάθε ψυχὴν ἔχει ριστά. Καὶ οἱ **λεπτομέρειες** στὸν ἀνθρώπινο βίο είνε σημαντικές γιὰ τὴ σωτηρία. Θέλετε παράδειγμα; Δέστε τὴν Κασσιανή. Λεπτομέρεια ἡταν ὅτι κρατοῦσε ὁ Θεόφιλος τὸ χρυσὸ μῆλο, λεπτομέρεια ὅτι κοντοστάθηκε νὰ τῆς τὸ δώσῃ, λεπτομέρεια ἡ κρίσι του περὶ γυναικός, λεπτομέρεια ὅτι ἡ Κασσιανὴ δὲ συγκρατήθηκε ἀλλὰ ἀπήντησε. Ἀπὸ τίς λεπτομέρειες αὐτὲς ἔχασε τὸ θρόνο. Πίσω ἀπὸ κάθε λεπτομέρεια κρύθεται ἡ βουλὴ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἡ βουλὴ τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν Κασσιανὴ ἡταν, νὰ χάσῃ τὸν ἐπίγειο βασιλέα καὶ νὰ κερδίσῃ τὸν οὐράνιο, καὶ ἀντὶ γιὰ ἐπίγειο ἔρωτα ν' ἀποκτήσῃ θεῖον ἔρωτα. Βασιλίσσες καὶ πριγκίπισσες πέρασαν πολλὲς ἀπὸ τὸν κόσμο, ἔκαναν κρότο, ἀλλὰ ἔσθησαν σὰν τὰ πυροτεχνήματα. Σβήνουν καὶ μαραίνονται τὰ κάλλη καὶ οἱ ἱκανότητες τῶν γυναικῶν. Τὸ ὄνομα ὅμως τῆς Κασσιανῆς μένει καὶ τὸ ἄστρο της κάθε Μεγάλη Τρίτη θὰ συγκεντρώνῃ τοὺς πιστοὺς καὶ θὰ μᾶς καλῇ νὰ δοῦμε τὴν ἀμαρτωλότητά μας.

* * *

'Αδελφοί μου· ἄν συνεχίσουμε νὰ λέμε, ὅτι εἴμαστε οἱ ἀγιώτεροι τῶν ἀνθρώπων, τότε «μηδὲν εἰς τὸ πηλίκον».

Ἐξετάστε τὸν ἔαυτό σας, περάστε τὸν ἀπὸ τὸ μικροσκόπιο καὶ τὶς ἀκτίνες τοῦ Εύαγγελίου. Βυθιστήτε στὰ ἄδυτα τῆς καρδιᾶς σας, ἔρευνήστε τὸ ὑποσυνείδητό σας. Ἀποκτήστε τὸ «γνῶθι σ' αὐτόν». Δέστε τὸν κίνδυνο, ποὺ διατρέχετε ἀπὸ τὰ ἄγρια θηρία τῶν παθῶν ποὺ ὑποθάλπετε μέσα σας, δέστε τὴν ἀβύσσο τῶν ἀμαρτιῶν σας. Δέστε καὶ τὴν ἀβύσσο τῶν κριμάτων τοῦ Θεοῦ. Καὶ τέλος μετανοήστε· **τρέξτε μὲ συντριβὴ στὸν πνευματικό**. 'Υπάρχουν ἀνθρωποί, ποὺ δὲν μετανόησαν ἀκόμα, δὲν ἔχουσαν οὕτε ἔνα δάκρυ γιὰ τὶς ἀμαρτίες τους, καὶ ὅμως λέγονται Χριστιανοί.

"Ας συναισθανθοῦμε τὸ ἀμαρτήματά μας, ἃς μετανοήσουμε, καὶ τὸ τραγούδι τῆς Κασσιανῆς ἃς γίνῃ καὶ δικό μας τραγούδι. «Ἀμαρτιῶν μου τὰ πλήθη καὶ κριμάτων σου ἀβύσσους τίς ἐξιχνιάσει, ψυχοσῶστα Σωτήρ μου;». 'Εν ὅσῳ θὰ φάλλεται τὸ τροπάριο αὐτό, ἃς μὴν ἀκούγεται τίποτε ἄλλο παρὰ μόνο ὁ θρῆνος τῆς μετανοούσης ψυχῆς μας. 'Άλλοιμονο σ' αὐτὸν ποὺ δὲν θρηνεῖ αὐτὲς τὶς μέρες.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος